

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljam velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska [v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 51.

V Ljubljani, v soboto 3. marca 1894.

Letnik XXII.

„Poglejmo nazaj, da pridemo naprej!“

II.

Omenivši in zavrnilsi nekatere že stokrat prelete in pogrete liberalne fraze, katere je v teh člankih g. S—c nagrmadil, označiti moramo še smer onega spisa ter odkriti njegov pravi namen.

V odboru slovenskega katoliškega političnega društva za Dolenjsko so poleg drugih tudi gospodje župnik Babnik kot predsednik, dekan Aleš kot podpredsednik, župnik Fettich-Frankheim kot odbornik; župnik Schweiger pa je le društven član. To četvoro imenovani člankar kuje v tretja nebesa, piše o njej: „Kjer dekan Aleš, ali župniki Schweiger, Babnik ali Fettich-Frankheim v politiki nastopijo, se najgorkeji politični nasprotnik nekoliko umiri, in pero, ki ima o teh možeh pisati, se mora izogibati vsaki pikri besedi. Može so to, katerim narodnost in rešitev našega naroda iz potujčenja ni deveta briga, ki tudi te narodnosti ne smatrajo za podlago, na kateri po drugih namenih koprne. Ne vodi jih egoizem po kakem ubogem mandatu; domoljubi so, ki to slovensko zemljo z vso gorečnostjo svojega srca ljubijo.“

Dalje govori: „Imenovani gospodje so elita dolenjskih duhovnikov; oni poznajo svet in življenje, niso fanatiki, nego trezni motritelji slovenskega gibanja in kot taki so se morali vpraševati, ali je sprava na temelju onega načrta, kakor so ga dr. Mahnič in drugovi postavili na katoliškem shodu v Ljubljani, sploh mogoča.“

„Uverjeni smo, da mislijo prav resnobno in pošteno na spravo, le žal, da nam niso precizno povedali, kako, na kaki podlagi se naj sprava dožene. Bog in narod je krasno, srce ogrevajoče in pogum vnemajoče geslo, ne pa določen program.“

Poklonivši se njih razsodnosti, miroljubnosti, požrtvovalnosti, narodnjaštvu, radodarnosti, vspre-

jemljivosti za dobre svete, češ, da „dobro vedó, da pri nas ni nobene nevarnosti za vero“, naklanja jim z očetovsko skrbjo nauke, kako naj vodijo to novo društvo.

Vsi ti nasveti vršijo v gorostasnem predlogu, naj jim bodo vzgled Trstenjak, Raič, Žuža i. dr., ki so se v politiki po robu postavili svojemu škofu — kdaj neki? — da je škof odnehal. Da vse to doženejo, treba jim je pred vsem, otrestiti se jezuitsko vzgojenega mladega naraščaja, katerega jim slika v najživejših barvah kot izrod neznačajnosti, kar smo že zgoraj zavrnilsi.

To je torej nekako bistvena vsebina calega panegirika štirim od g. S—c-a proglašenim dolenjskim „evangelistom“.

Sodimo, in to brez dvoma po pravici, da je g. S—c s tema člankoma hotel pokazati svoje globoko mišljenje, svojo politično izvežbanost, sploh svojo duhovitost, pred vsem pa svoj moralni vpliv na vse veljavne dolenjske kroge; v tej zavesti hoče dajati oblastno nasvete in ukaze na obe strani hkrati.

A bridko se mu je to ponesrečilo. Le analizirajmo njegovo modrovanje!

Z veseljem in navdušenjem cituje vabilo k katoliškemu političnemu društvu za Dolenjsko po „Dolenjskih Novicah“, češ, to je po naši volji! S takimi možmi, ki to podpišejo, se da govoriti, razpravljati, paktirati, delati. Vendar (!) „Bog in narod!“ je sicer krasno geslo, a ne določen program; nejasno je g. S—c-u, na kakem temelju se bo vse to vršilo.

Poslušajmo dalje, kako on to „krasno“, vrlo, strpljivo geslo tolmači, do kakega zaključka pride! Piše doslovno: „Bog in narod! V prvi besedi zamore torej tičati le gospodstvo duhovnikov nad drugimi stanovi, ali vsaj njih absolutno vodstvo. Če bi vsaj le pantofel pametne zakonske žene zahtevali, kakor gospodje na slovenskem Štajerskem. Ali vi

hočete biti srednjeveški mogočniki, in to vam ne verujemo.“

To torej je komentar k prvi točki: „Bog!“ Kako pa o drugi: „Narod“?

Svojo sodbo izreka doslovno: „Pri nas ne gre za malenkostne razlike v našem novodobnem prepiru, danes hočejo naši klerikalci ves slovenski svet v samostan spremeniti in mu ne dajo živeti kot narod sredi gmotno in duševno močnih narodov, nego tirjajo, naj vsi kleriki in posvetnjaci vso dobljeno omiko hkrati zavržejo in naj v kuto zlezejo. Tu gre za veliko. Vsaka stranka pa mora, ako hoče svojim načelom do zmage pripomoči, na to delati, da nasprotno celo uniči. To je teorija, katere se drži večina naših nasprotnikov, ki se zategadelj približujejo Nemcem, misleč, da nas bodo z njih pomočjo hitreje in lažje ugonobili.“

Kaj ne da, to je logika?! Z navdušenjem sprejeto društveno geslo, zaradi katerega je g. S—c, ves izvan sebe, zakrožil tak slavospev „o miru in spravi“, konečno pri njem velja le toliko, kakor: gospodstvo duhovnikov in njih renegatstvo! Zaradi istega gesla, katero imenuje v začetku članka „krasno“, izjavlja par vrstic pozneje, da „nam ne zaupajo“.

Iz vsega tega brezmiselnega, protislovnega besedičenja sklepamo po vsi pravici, da ta panegirik „eliti dolenjskih duhovnikov“ ni družega nego — pesek v oči!

Priznavate sami, da se gre za „velike“ reči, ne pa, kakor „Narod“ vedno zatrjuje le za malenkosti, za osebnosti; da, gre se za velike reči, gre se za načela! In vi rajate o miru in spravi! Ali ne veste, da mir in sprava je le tam, kjer je složnost v načelih? Na kateri podlagi se ta složnost doseže, ne veste. Program ste odobrili, a takoj zopet zavrgli. Pojasnimo vam še temelj ali podlago sprave in složnosti v načelih, temelj novega katol. pol. društva za Dolenjsko. Sploh moramo

LISTEK

Pismo.

Pred vsem Vam omenim nekega žalno-veselega dogodka, ki se je nedavno zvršil na rusko-poljski meji. Neka gospa bi bila rada doma na Rusko-Poljskem kupila budično uro, toda cena, katero ji je postavil urar, zdela se ji je previsoka, vzlasti ker je vedela, da se čez mejo v Avstriji dobé ure ceneje. Pri neki priliki, ko se je mudila čez mejo v Avstriji, kupila je budičnik prav po ceni. Slučajno zadeneta na tem potu skupaj z domačim urarjem. Temu se seveda gospa, razkazujoč mu uro, pohvali, kako lepo uro in kako po ceni jo je dobila. Urar jo seveda ogleduje in v naglici, ko ga gospa ni opazovala, navije budičnik po priliki na tisto uro, ko bode šla čez mejo. Na meji je gospa pri carinskem pregledu skrila budičnik v svojo obleko. In ravno ko na vprašanje paznikovo gospa odgovori, da ničesar družega ne nosi seboj, sproži se budičnik ter glasno ropota in izdaje svojo gospo. Temu seveda sledil je silen smeh in za nameček kajpada tudi kazni!

Res je šmentano neprijetno, če se kaka reč zvé, katera naj bi po želji snovatelj ostala tajna. Kako velik šum so n. pr. gnali razni listi slovenski in tuji o

nezaupnici, katero so poslali gorenjski volilci grofu Hohenwartu. Volilnih mož 60, ogromna večina radovljiškega volilnega okraja, elita gorenjskih volilcev je podpisana, tako so pisali listi. Grof Hohenwart mora odstopiti, ako čuti le še iskrico kavalirja v sebi, tako so pomenljivo dostavljali. Nazadnje pa se v najbolj neprilicnem času oglašé še nasprotni glasovi ter povedo, da je bilo podpisanih komaj dvajset volilnih mož in budičnik se oglasi ter naznani, da med veljavnimi možmi, ki paznim okom zasledujejo in razmotrujejo Hohenwartovo politično delovanje, bila je tudi — ženska! In niso je mogli vtajiti; pač pa se snovatelji one nezaupnice tako-le izgovarjajo v „Slov. Narodu“: „Pač pa ima ona ženska Mar. Čop ravno toliko volilne pravice, kakor n. pr. brezniški g. župnik.“ — Uboga žena! Kako slabe zagovornike pač imaš! Najprej so tvoje ime spravili med podpise veljavnih gorenjskih mož, a ko so bili za to grajani, hočejo še dokazovati, da imaš ravno toliko volilne pravice, kakor n. pr. brezniški g. župnik.

Jaz sicer nisem jurist, kakor je oni v Mostah, ki je še vedno in redno vpisan — to moram dostaviti, sicer Vam takoj dopošlje popravek — vendar brati znam in tudi vem, da imamo posebno „Reichsrathswahlordnung“. Jurist bi po mojem mnenju to moral seveda še bolje vedeti. V tem vo-

lilnem redu za državni zbor pa slove § 9.: „Wahlberechtigt im allgemeinen ist jeder eigenberechtigte österreichische Staatsbürger männlichen Geschlechtes, welcher das 24. Lebensjahr vollstreckt hat und vom Wahlrechte nicht ausgeschlossen ist (§ 20). Nur in der Wählerklasse des Grossgrundbesitzes werden auch Frauenspersonen, welche eigenberechtigt, 24 Jahre alt und vom Wahlrechte nicht ausgeschlossen sind, als wahlberechtigt behandelt.“

Torej razven veleposestva imajo za državni zbor pravico voliti samo moški. Sedaj bi pač smel vprašati jurista g. Čop-a: Je-li ima dotična ženska res ravno toliko volilne pravice, kakor brezniški g. župnik? — Da, da treba je g. Čopu popravke pošiljati, da je še vedno redno vpisan jurist!

Minoli teden se je širila skoro po vseh liberalnih listih novica o nekem španjskem duhovniku, ki je bil frامason, a se je spreobrnil. „Sl. Narod“ stvar tako-le opisuje:

„Škof v Segoviji na Španjskem je zasledil, da njegov dekan, don Gomez, uč-n duhovnik, ki je spisal mnogo del, ni samo republiškega mišljenja, nego da je že 30 let bil član neke frامasonske lože. Na prijazne opombe škofove odločil se je don Gomez, da prekliče. V slavnostnem sprejemu duhovnov in menihov so ga dovedli v škofijo, kjer je priznal vse, česar ga je pred duhovnim sodiščem dolžil njegov

C. M. M. M.

zopet izjaviti, da se nam i s tem najvinnim vprašanjem kaže jako kratkovidne. Ali vam ni znano, da se je dne 4. aprila l. l. sestavil v Novem Mestu pododbor katol. odbora v Ljubljani? Ali ste vže pozabili na dolenski katoliški shod 6. avgusta l. l. v Novem Mestu, pri katerem je dr. Papež izprožil misel, da se za Dolensko ustanovi posebno katol. pol. društvo s sedežem v Novem Mestu? Ali vam je res neznan, da je torej novo Slovensko katoliško pol. društvo za Dolensko krasen, veličasten sad I. slov. kat. shoda? Da se pustite pred celim svetom smešiti s takimi vprašanji! Zato g. S—c, ako res še ne umete vsega tega, zapomnite si dobro: Načela slov. kat. shoda so naša načela, njegov načrt je naš načrt, njegov smoter je naš smoter! Na tej podlagi I. slov. kat. shoda paktiramo in na nobeni drugi ne! Ali vam je to dovolj; ali hčete še kaj izvedeti? Vi sicer trdite: „Mir in sprava na tej podlagi se ne da doseči; to bi ugonobilo srednji stan.“ Mi le dostavljamo: „... ugonobilo bi vas in vaše nakane!“ A uprav s tem društvom hočemo pokazati, da srednjega stanu in sploh celega naroda ne rušimo in ne izpodkopavamo kakor ga vi, temveč da ga hočemo rešiti! —

Preočividno je, kak smoter sta imela ista članka v „Narodu“. Imenovani, četirji gg. duhovniki vas gotovo nevoljni zahvaljujejo za tako globoke, a še bolj „neslane“ poklone, a omotični dim iz vaše „Narodove“ kadiilnice ni tako vabljev, da bi jih mogel premamiti. Pretrdni in preznačajni možje so to, kar jim vi sami po pravici priznavate, nego da bi jih mogla vaša hvala premakniti in omajati. Gospod S—c, prazno in nehvaležno delo je nje izvajati k sebi; toraj raje vse to opustite; s tem smešite le sami sebe in svojo stranko.

Iz vsake vaše vrstice se opaža, da je glavni namen vaših dveh ponesrečenih „umotvorov“, da bi razdvojili slovensko duhovščino! Bojite se nas, ker vidite dan za dnevom, da se družimo in učvrstujemo. Vam pa gre trda za „može v kutah“, za duhovnike, brez katerih ničesar ne morete izvesti. Zato jih kadite in motite in se jim siloma vrvate za hrbet. V času stiske je vse dobro, kaj ne da? Kako pa ste svoje dni govorili in pisarili o govornikih na dolenskem katoliškem shodu, med katerimi je častno mesto zavzemal g. župnik Babnik, iz „elite dolenske duhovščine“? Ali se ne pravi to, po vetru plašč obračati? G. S—c, ali je lepo tako licemerstvo?

Vse je vže izpodletelo vaši stranki. Iščete skrajnih pripomočkov. Porabili ste načelo: „divide et impera!“ Prazno delo, prazen trud tudi to! Ni ga med nami, ki bi šel vam na limanice. Predobro nam je znano, da tisti, ki je nepremišljeno vanje sedel, se je silno oblatil in prej ali slej bridko pokesal.

Z vse odločnostjo vam slovesno zatrjujemo, zapomnite si to dobro, da kranjska duhovščina je edina v načelih, zlasti po katoliškem shodu! Kdor še misli in upa, da se bode slovenska katoliška stranka med seboj razprla, ker nekateri njih voditelji niso v vseh malenkostih za las enakih mislij, ta se silno moti, ta je pomilo-

spovednik. Ko se je odrekel svojim zmotam ter skesano prisegel na evangelij in na križ, odvedli so ga v drugo sobo. Tu so mu razkrili hrbet in škof ga je udaril nekaterekrat, mej tem pa so duhovniki prepevali Miserere. Potem je dobil grešnik v škofovi kapeli odpusčenje in je bil zopet vsprejet v cerkev.

Da je vsa ta stvar tendencijozno zavita, priča stavek, ki govori o spovedniku kot tožitelju pred duhovnim sodiščem. Takega spričevanja bi cerkev nikoli ne dovolila.

Seveda brezvercu je všeč, čem večkrat se poglavlje o spovedi in vzlasti o spovedni molčečnosti razpravlja po listih na tak način, da se katoličanom vzbujajo dvomi o spovednem sigillu. S tem se pač ljudje najvpešneje odvrčajo od spovedi. In take anekdote so kakor nalašč za postni čas. Ta namen je tudi najbrže imel nabiratelj „raznih vestij“. Je li s tem si pridobil kaj zasluga za napredek našega naroda, o tem seveda imam svoje misli. Vodstvu lista bi pa svetovali, naj pazi na službe duhove, da se vsaj s takimi kočljivimi stvarmi ne begajo slovenski čitatelji. Nauki o zakramentih pač menda spadajo med dogme katoliške cerkve. — Tako se ne deluje za geslo: „Bog in narod!“ O—v.

vanja vreden političen mladenič. Na katoliškem polju med nami ni razlike in razpora, kjer jedini moramo biti in ostati, ako sploh hočemo biti katoliški. Za sveto vero in mili rod slovenski pa znamo skrbeti in delovati brez vaših inspiracij. V drugič si jih zato ohranite za se!

Iz sabora hrvatskega.

Iz Zagreba 1. marca.

Naš sabor še vedno zboruje. V zadnjem času se je razpravljalo prav živahno o nekih zakonskih zadevah, ki so za naš narod važnega pomena. Tako je sprejeta zakonska osnova o oskrbovanju občinskih činovnikov. Pri nas imajo občine mnogo večji delokrog, nego pri vas, zato je pri vsaki občini tudi več činovnikov, med katerimi so redovito plačani župan, biležnik in blagajnik.

Do zdaj ti činovniki niso imeli nobene pravice do kakšne mirovine ter je na stare dni večji del njih bil pripuščen milosti ali nemilosti dotičnih občin, kjer so služili. Že pravičnost je zahtevala, da se tem ljudem, ki vse svoje sile žrtvujejo za narod, dá neka nagrada za stare dni, ko obnemorejo. Že skozi več let so sami činovniki razpravljali to vprašanje, a zdaj ga je vlada po svojem načinu predelanega predložila saboru v potrjenje. Zakon je sprejet, kakor ga je vlada izdelala ter je primerno dober za same činovnike, ne pa tako za narod. Občine same bodo morale namreč plačevati večji del teh mirovin. Prav je trdil zastopnik Amruš, da bi morala tudi država en del teh stroškov na-se prevzeti, kajti občinski činovniki opravljajo v prenesenem delokrogu prav velik del državnih poslov (n. pr. pobiranje davkov). Ali vladni zastopnik mu na to odgovori, da bi morale občine vse eno večji davek plačevati, ker bi za opravljanje teh poslov morali biti činovniki državni, ko ne bi bilo občinskih. To je deloma istina, ali davek bi bil za državne činovnike enakomerno razdeljen, dočim bodo zdaj manjše občine mnogo bolj z davki obložene, nego večje. Da se vsaj deloma v tej zadevi najde neki način pravične razdelitve naklad, bodo še pojedine županije izdelale k tej postavi posebna pravila, in potem se bode še-le ta zakon uvel.

V sednici dne 22. februarija je sprejel sabor predelana pravila hipotekarne banke v Zagrebu. Ta banka je ustanovljena bila lani ne z domačim kapitalom, ampak s tujim. Celo v upravni odbor niso izbrani sami domačini, nego najplivnejši faktorji so tuji iz Budimpešte in z Dunaja. Že takrat, ko se je razpravljalo o ustanovitvi te banke, so domoljubi opozarjali merodajne kroge na te pomanjkljivosti, ali na to se niso marali ozirati, kajti tako vrejeno banko so hoteli ravno oni imeti. Narodni krogi so želeli, da se kapital za to banko vzame iz domačih zakladov, ki znašajo več milijonov premoženja, ali zgodilo se je ravno obratno. Zakaj to? Morda zato, da imajo tuji kapitalisti pri nas več zaslužka, posebno še krivonosni iz Budimpešte. Banka posojuje denar le na veliko, najmanjše posojilo znaša 500 gld., a obresti in drugi stroški pa tudi za naše odošaje niso najpovoljniji. Z omenjenim novim statutom se vrejuje poslovanjem tega zavoda. Manjši posestniki od tega zavoda ne bodo imeli nobene koristi, veliki posestniki pa najdejo bržkone ceneje posojila pri drugih bankah, nego je le-ta zagrebska in tako ni pričakovati posebnega razvitka tega zavoda.

Dne 24. februarija se je pa začela v našem saboru razprava o nagodbi gledé svilarstva z ogerskim ministerstvom poljedelstva. O tej nagodbi je trajala razprava cele tri dni ter je bila vrlo burna. Vsa zadeva je pa taka-le. Pred nekimi leti je začel na Ogerskem neki Bezereďy z državno podporo baviti se s svilogojstvom ter je imel pri tem podjetju lep vspeh, pa tudi dobiček. Ravno tako je bilo pa tudi na Hrvatskem mnogo privatnih podjetnikov, ki so se bavili s svilogojstvom. Leta 1887 se je v našem saboru sklenila i postava o podpiranju tega industrijalnega podjetja. Stvar bi se bila razvijala svojim naravnim putem in svilogojstvo bi se bilo pri nas razširilo po vsi deželi brez vsake zapreke, tem več, ker je ta stroka industrije na Hrvatskem v poprejšnjih časih celo na glasu bila. Ali zdaj se prikaže Bezereďy, pa začne kar na svojo roko v Slavoniji gospodariti med svilogojci, a ker je to ogerski vladi bilo po volji, da je razširil ta podjetnik svoj delokrog tudi po Slavoniji, namignila je naši vladi, da naj pusti Bezereďy ja v tem pogledu gospodariti, da bode imel on gotovo večji vspeh

tudi na Hrvatskem, nego vsak drugi podjetnik. Naša vlada je tedaj zares pustila Bezereďy ja gospodariti, a domačim podjetnikom, ki so z dobrimi pogodbami hoteli prevzeti to podjetje, ni hotela podeliti nobenemu koncesije. Tako je Bezereďy od tega časa delil hrvatskim svilogojcem seme svilcev zastonj, a kokone pa je plačal po svoji ceni, ki je bila mnogo nižja, nego se je misliti moglo.

Ko so se vsled tega pojavile tožbe na Bezereďy ja od vseh strani, trdila je vlada, da je ona pri tem podjetju čisto neutralna, kajti Bezereďy je zanjo privatni podjetnik, a moral je biti vendarle podjetnik ogerskega ministra poljedelstva, kajti na njegovih spisih se je rabil državni pečat in tudi denar za kokone je dobival iz blagajne državnih uradov. Tako je trajala vsa ta stvar do najnovejšega časa. Kar so priobčili pred nedavnim uradni listovi neko nagodbo, katero je ban sklenil v pogledu svilogojstva z ogerskim ministrom poljedelstva. Po tej pogodbi izroča ban svilogojstvo na 15 let ogerskemu ministru. Opozicija se je odločno izjavila proti tej pogodbi iz obzira državopravnega, ker je Hrvatska v gospodarskih zadevah avtonomna ter ne gre izročati take zadeve kar tako lahko drugi državi. Pa tudi iz gmotnih razlogov se je temeljito pobijala ta pogodba.

Sami vladni privrženci so pisali ostre članke proti takemu ravnanju naše vlade. Cela županijska skupščina sremska je protestirala proti Bezereďyjevemu ravnanju in proti vladnemu sklepu. Deželni kulturni svet se o tej zadevi ni izjavil, ker nikdar ne zboruje, pač pa je gospodarsko društvo poslalo predstavko na sabor v tem smislu, da na noben način ne odobri banove pogodbe o svilogojstvu. Ali vse je bilo zastonj. V saboru se je pogodba vendarle sprejela, četudi je opozicija upotrebila vsa pravna sredstva proti temu zaključku. Razprava je bila vrlo živahna. Od opozicije so govorili dr. Frank, Jakčin, Folnegović in Kumičić, a od vladne stranke izvestitelj župnik Jagić, predstojnik Stanković in ban, ki je opoziciji oponesel, da se ne bavi nikdar temeljito z gospodarskimi in gmotnimi zadevami naroda hrvatskega, nego pri vsaki zgodi državopravna vprašanja v razprave vpleta. Opozicija mu je dobro odgovorila, da se je dozda vedno temeljito bavila z gmotnimi vprašanji, kar dokazuje tudi sedanja razprava, ali ona je prisiljena baviti se tudi z državopravnimi zadevami, kajti če ne krši naših pravic Ogerska, potem se najde pa sama domača vlada pripravna v njeno ime kaj takega izvesti, kakor se je to zgodilo s sedanjo predlogo. Petnajst let ostane tedaj svilogojstvo v rokah ogerskega ministra, ki bode že skrbel, da od tega ne bode imel samo gmotne koristi nego morda tudi državopravne, kajti če se v eni zadevi, more se kmalu tudi v drugi in tako se more počasi avtonomija zgubiti. Vrh tega pa bodo odslej v službi vsa mesta popolnoma le z Mažari, kakor se je Bezereďy že poprej enkrat prav bahato izrazil, in to tudi gotovo ni na korist našega naroda.

28. februarija je sprejel sabor složno poročilo proračunskega odbora o izvešču deželne vlade ob odškodovanju regalnega prava točenja v kraljevinah Hrvatski in Slavoniji. Po poročilu je Hrvatska v tem pogledu aktivna z dohodki od 16 milijonov. Tudi opozicija je bila zadovoljna s tem izveščem, samo je dr. Frank predlagal, da se sprejmo med odškodovance še vsi tisti, ki so bili izključeni radi tega, ker se niso o pravem času izkazali, da imajo pravico do odškodovanja. Ban je obljubil, da se bode po mogočnosti oziral tudi nanje. Važen je tudi, zahtev dr. Franka, da se vodijo za Hrvatsko posebni računi o regalnem odškodovanju, kajti Hrvatska je v tej zadevi aktivna, pa ne bi dobro bilo, da nam sčasoma zopet Mažari oponašajo, da so oni kaj doplačali. Računi naj bodo čisti precej od početka, da ne bode kasneje zmešnjav. Vlada se na to izjavi, da se računi itak vodijo za Hrvatsko posebej, pa da ni nevarnosti pri tem podjetju, in da Hrvatska celo bolje stoji nego Ogerska. Frankov zahtev je popolnoma opravljen, saj je dobro znano, koliko zmešnjav je bilo pri drugih takih obračunih, in koliko je Hrvatska radi neopreznosti svojih ljudij že izgubila od svojega premoženja. Le previdnost jo more občuvati v prihodnosti takih zgub.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. marca.

Češko narodno veleposestvo, kakor se imenuje oni del posestva, ki se je odločil od konservativnih veleposestnikov, nič kaj ne mara stopiti

v javnost. Govorilo se je, da se udeleži dopolnilne volitve za državni zbor v bučejeviški skupini veleposestva. Kot kandidat se je imenoval baron Leonhardi. Te dni je bila volitev in kandidat konservativnega veleposestva grof Ferdinand Chotek je voljen z vsemi 44 oddanimi glasovi. Narodni veleposestniki torej niti volit niso prišli. Spoznali so, da jih je tako malo, da je pametneje, da čitno svetu ne pokažejo svoje slabosti. Ko so se odločili od konservativnih veleposestnikov, so se nadejali, da potegnejo velik del veleposestva za seboj, ali so se motili. Zaradi njih bratstva z Mladočehi, večina veleposestnikov ne mara nič slišati o njih. Zaradi tega smemo biti prepričani, da se bode v kratkem na narodno veleposestvo na Češkem popolnoma pozabilo.

Mobilizacija. Nekateri listi so bili prinesli novico o mobilizaciji jednega dela vojne oziroma premeščanju nekaterih vojnih oddelkov, da bode država na vse pripravljena, ako bi prišlo do kakih nemirov v Srbiji. Poslanec Ugrovi vprašal je v ogerski zbornici vlado, more li povedati, če se je res mobilizovalo in v kakem obsegu. Ministerski predsednik je odgovoril, da je tudi on čital po časopisih o mobilizaciji in poprašal na merodajnem mestu, kako je s stvarjo. Izvedel je pa, da so vse govorice o mobilizaciji izmišljene in da tudi ni bilo nobenega povoda premeščevati vojskov. Položaj vnanje politike je tak, da ni nobene potrebe za kako mobilizacijo. Minister obžaluje, da so se take neo-novane govorice tako lahkomišljeno razširjevale. Razširjevanje tacihi novic neugodno vpliva na denarna trgovišča in pa tudi na vnanje odnošaje države. Interpelant je bil zadovoljen z ministrovim odgovorom, ki je točen in jaseh. Zbornica je pa odgovor vzela na znanje. — Kakor se kaže, bila je zopet komedija nekaterih borzijancev, da so druge osleparili za nekaj milijonov.

Razpust vrsoviškega „Sokola“ pri Pragi. Več članov tega društva je zahtevalo, da se v društvo ne bi vsprejemali člani veteranskih društev, kateri so po njih mislih člani c. in kr. vojne in torej ne morejo gojiti narodne ideje. Društvo je ta predlog tudi vsprejelo, četudi je načelnik ugovarjal. O. kr. namestništvo je pa zaradi tega društvo razpustilo, ker je prestopilo svoj delokrog. Društvo se je pri tem sklepanju dalo voditi od političnih nagibov, kar pa ni dopustljivo, ker je društvo nepolitično. Ta dogodek jasno kaže, kako čudno mišljenje je zavaladalo v češkem narodu vsled mladočehskih agitacij. To se mora vsekako globoko obžalovati, kajti s takimi dogodki se daje le slovaškim nasprotnikom orožje v roke, ko že tako radi Slovane sumničijo, da niso zvesti Avstriji. V veteranskih društvih vlada avstrijsko mišljenje, ki se ne sme spravljati v nasprotje s češkim mišljenjem.

Bolgarija in Rusija. Vladna „Svoboda“ v Sredu hudo napada Rusijo, dolžeč jo, da je s svojimi intrigami pripravila turško vlado, da je jela zapirati bolgarske šole v Makedoniji. S tem hoče Rusija priložiti bolgarstvu smrten udarec. Rusija dobro ve, da more le s silo ali pa z zvijačo zmagati bolgarstvo. Turčija se jako moti, če misli, da sebi koristi, ako posluša ruske svete. Bolgari se bodo znali braniti. Vlada bolgarska se je že pritožila v Carigradu. Če pa pride do nemirov na Balkanu bode naposled le Turčija trpela in stroške plačevala. Drugi bolgarski listi pa še huje pišejo. Zahtevajo, da naj bolgarska vlada zapre vse turške šole v Bolgariji in požene vse mohamedanske uradnike. Hkratu naj pa Bolgari v zvezi z Albanci organizujejo vstajo v Makedoniji. Razdraženost Bolgarov proti Rusiji in Turčiji je jako velika.

Gladstone. Da Gladstone odstopi, to se vedno odločneje zatrjuje. Sedaj se celó zatrjuje, da je Gladstonov zasebni tajnik se izrekel, da v d. ministerskemu predsedniku hitro peša in bo torej v kratkem prisiljen, odstopiti. Popolnoma se pa stari državnik ne odtegne političnemu življenju, temveč ostane član spodnje zbornice. Ministerstvo bode bajé prevzel lord Rosebery. Novo ministerstvo bi zbornice precej ne razpustilo, temveč bi nekaj časa poskušalo vladati z njó. Po drugih poročilih pa Gladstone baš sedaj še le misli začeti borbo proti gospodski zbornici, kakor se da iz nekega njegovega govora posneti. Novice o njegovem odstopu širijo le tisti, ki se bojé reforme gospodske zbornice.

Koledar

za 10. teden leta 1894.

Nedelja 4. marca: sredpostna, evangelij: Jezus nasiti 5000 mož. Jan. 6. Kazimir. — Po-

nedeljek 5. marca: Friderik sp. — Torek 6. marca: Fridolin, spozn. — Sreda 7. marca: Tomaž Akv. sp. cerk. uč. — Četrtek 8. marca: Janez od Boga, sp. — Petek 9. marca: Frančiška Rimlj. od. Sv. Kri Gosp. — Sobota 10. marca: Štirideset mučencev. — Lunin spremin: Mlaj 7. marca ob 3. uri 16 m. popoldne. — Solnce izide 5. marca ob 6. uri 35 m.; zaide ob 5. uri 49 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. marca.

(Konservativni klub v državnem zborni) zbral se je v sejo dne 1. marca. V tej seji je naznanil slovenski državni poslanec Povše, da odloži odborniško mesto v odseku za valuto, zato da bo tem več in lažje deloval v davčnem odseku. — Gledé Spinčičeve zadeve je sklenil klub glasovati za predlog več ne, slovenskim poslancem pa je dovolil glasovati, kakor hočejo. — Ne vemo sicer, kakšen bo predlog večine v tej stvari, vendar to že sedaj smemo reči, da bi bil konservativni klub bolje pogodil, ako bi se bil odločil glasovati za predlog pravičnosti, nego da je sklenil glasovati za predlog večine.

(Imenovanje monsignora Šterka) za krškega škofa je delalo tudi „L'Indipendenteju“ preglavico, posebno pa zaradi tega, kjer s tem imenovanjem se je izpraznilo mesto kanonika in župnika-dekana pri Sv. Justu. On vže naprej zahteva, da to mesto mora zasesti le duhovnik italijanske narodnosti in protestuje proti kateremu koli imenovanju slovenskega duhovnika za župnika pri sv. Justu. Začasnim upraviteljem te župnije je izvoljen pred. g. Sincich, ki mu tudi ne ugaja, čeprav za njega tako rekoč niti Slovani v Trstu znali niso. Mej ostalimi zahteva tudi od njega, da ne sme s slovensko besedo profanirati prvostolne cerkve tržaške, upa pa, da monsignor Šterk dobi naslednika, ki bode ne le po imenu, temveč tudi po občutku Italijan. Vederemo!

(Izpred porotnega sodišča.) Dne 2. t. m. sta bila na zatoženi klopi 36letni kramar J. Bukovac in njegova žena Marija Bukovac iz Sodeve. Janezu Bukovcu je bilo l. 1886 prodano posestvo eksekutivnim potom za 414 gld., na katerem pa je bilo 1300 gld. vknjiženega dolga — tako da veliko upnikov ni ničesar dobilo. Janez Bukovac je šel potem v Ameriko, kjer je ostal dobrih 5 let. V decembru l. 1892 povrnil se je zopet domu. Kakor sam pravi, prinesel je takrat saboj 300 gld. in 1200 gld. je dobil po pošti. Kmalu na to pa je za svojo ženo Marijo kupil posestvo od necega Janeza Šuteja za 1000 gld., kateremu pa je ostal 300 gld. dolžan. — Poprejšnji upniki Bukovčevi zvedeli so, da je ta dobil 1200 gld. iz Amerike. Bukovac je pred sodiščem prisegel, da nima nikačega premoženja. Oba zakonska sta pa sedaj obtožena, da sta goljufivo postopala pri kupčiji Šutejevega posestva, katerega je Janez Bukovac sam za-se kupil, žena pa je dala samo ime, da bi je upniki ne mogli prodati. — Zatožena sta oporekala vsako goljufijo, in Janez Bukovac je trdil, da je 1200 gld. prejel od svoje sestre, za katero je hotel kupiti posestvo, da je pa pozneje to svoto sestri nazaj poslal. — Priče so sicer temu oporekale, a porotniki so vkljub temu zanikali krivdo in sodišče je zatožena nekrivim spoznalo.

(Umrla) je v Ljubljani včeraj zjutraj ob 1/2 9. gostilničarica pri Lozarju, gospa Ana Vismajer. Zapustila je še le 10 mesev starega otroka, ki je ves zdrav pogledaval včeraj za skrbno mamico, ko so jo devali na mrtvaški oder. Ob 11 dopoldan pa strese otroka nenadoma huda notranja božjast in vkljub zdravniški pomoči je sinoči ob 1/2 9. za mamó poletel nedolžni angelček v nebeške višave. Gotovo ga je mati tje gori k sebi zvalila, vsaj je že v bolezní tako željno Boga prosila, da bi po njeni smrti še sinko sirota se kmalu z njo združil. Bog jo je hitro uslišal. Jutri popoldne ob polu 4. pokopljejo oba, mater in sinka, skupno v jeden grob. N. v m. p!

(Pojasnilo.) Gosp. profesor Vinko Borštnar nas prosi z ozirom na „Listek“ objavljen dne 24. febr. objaviti, da on ne eksperimentuje, je-li so glave dijakov trje ali šolska tabla, s tem, da jih rad vanjo dega, posebno kadar je slabe volje, pač pa priznava, da on postopa proti lenim, zanikernim in nerednim dijakom odločno in strogo.

(Iz Vrhpolja pri Moravčah.) Podobar in polzlatar g. Andrej Rovšek ml. iz Moravč je izdelal te dni prezal lesen kip lurske Marije za cerkveno kapelo na Vrhpolju pri Moravčah. Kdor ogleduje

podobo Brezmadežne, bodisi priprost človek, bodisi izobražen, ne more dosti prehvaliti nebeško lepega obraza, harmonično izbranih barv na snežnobelem krilu, olivnorumenkastem plašču in modrem pasu s pozlačenimi robovi. Okrog glave se jej sveti zlat nimbus iz jednega kovinskega kroga, na rokah, katera so nekoliko na levo stran sklenjene k molitvi, ima kovinsk rožni venec, potreben in pozlačen. Umetelnik ima sedaj v delu dva nova stranska oltarja za podružno cerkev sv. Andreja v Moravčah in dva za podružnico sv. Marjete, veliki oltar in tabernakelj za božjepotno cerkev na naši sv. Gori, za Trnovo v Ljubljani pa krstni kamen. Vse to že sedaj obeta, da bo vrlo krasilo božje hrame.

(Porotne obravnave) se vrše v Celovcu od 5. do 12. marca t. l.

(Koroške novice.) V Trgu se je dne 24. februarja usmrtil hišni posestnik Jan. Ehrlich. — Zlato poroko sta v Žitari vasi praznovala zakonska Martin in Marija Moher. — Velika nesreča se je prigodila dne 20. februarja v velikem kamenolomu blizu Šmohorja. Delali so tam zadnji dan in lomili kamen za Zilo. Naenkrat se je vdrló kamenje in pokopalo 4 delavce. Tri osebe so izlekli mrtve izpod kamenja, četrta je močno poškodovana. — Pri celovski c. kr. glavni pošti je bilo lani za 10.334.088 gld. 72 kr. denarnega prometa.

(Ziljska železnica.) Zbog vgodnega vremena so dela pri ziljski železnici toliko napredovala, da jo mislijo slovesno otvoriti vže na cesarjev rojstveni dan, dne 18. avgusta 1894. l.

(V Vrbskem jezeru) je pred kratkim vtobil otrok in dekla lastnika „Auenhofa“ po Kneippovem sistemu vravnanege zdravišča. Soprog in drugega otroka so še mogli rešiti. Vkljubo toplemu vremenu so se bili drsali na ledu. Trupla ponesrečencev so vže našli.

(Iz Košane.) Dne 1. sušca je volil naš novi občinski odbor župana. Izvoljen je županom g. Leopold Dekleva, mlinar in žagar ob Reki. — Vreme imamo zadnje dni prav majnikovo. Povsodi na osojah že lezejo iz zemlje trobentice. Ko bi dobili zdaj še malo gorkega dežja, bilo bi h krati vse zeleno. Pa naj kdo reče, da Bog tudi Kraševcev včasih skozi veliko lino ne pogleda, ko sme imeli letos v istini tako lepo zimo, da je kaj. Le kakih 10 dnij nas je burja prepihavalá. Ljudje zdaj sploh hitijo po delu, vzlasti po vinogradih je vse živo rezčev in prelagačev. Saj se pa ta trud tudi plača. Kdo zna, če ne bodo v kratkem i Dolenjci k nam po vino hodili, posebno ker naša vremščina vrlo dobro odganja hripó, ki je letošnjo zimo povsodi bolj gospodovala kot pri nas.

(Iz Banjaloke.) Med otroci tukajšnje župnije razsaja nalezljiva bolezen ošpice, vsled tega je šola zaprta za nedoločen čas; sicer ni še prišlo dovoljenje od okrajnega šolskega sveta kočevskega, da bi se šola zaprla, vendar je g. učitelj na besede distriktnege zdravnika g. dr. Schreyerja ustavil poduk, ker je potreba zato velika. Otrok je bolnih nad 40. Sedaj je vreme malo lepše, otroci so pričeli bosi hoditi in so si najbrž radi tega nakopali bolezen.

(Iz Šent Vida nad Ljubljano.) Razun par kratkih površnih naznanil o dveh predpustnih veselicah, ni bilo že precej časa iz našega kraja daljšega dopisa, ki bi bil svetu povedal o našem dejanju in nehanju. Molčali smo. A vidi se, da molčanje dostiokrat ni umestno, da več ne rečem. Oglasil se je namreč v „Slov. Narodu“ v preteklem mesecu neki „Rodoljub“ iz Šentvida, kateri, kakor prerok Jeremija v svojih žalostinkah zdihuje radi pustega žalostnega življenja sedaj v Šentvidu mimo veselega društvenega življenja v preteklih letih, toži namreč: „Kako se je vse spremenilo!“ ... „Kako je bilo nekđaj vse živo in veselo v naši čitalnici“ ... „ko nismo tavalí — vsaj nekateri — po tami, kakor dandanes“ in še nekaj. Ker je piscu teh vrstic na tem, da se mala nasprotja, kakoršnih se na tem ljubem svetu nikoli in nikjer ne manjka, osobito ondi ne, kjer so društva, da se taka nasprotja lepo na tihem in doma poravnajo, kakor se je to pri nas poprej večkrat zgodilo, ne mara na drobno odgovarjati onemu dopisniku v „Narodu“, vzlasti zato ne, ker bi se na tak način moralo kaj povedati svetu, kar ni niti lepo — niti koristno. Navesti hočem za danes le nekaj, iz česar bode razvidno spoštovanemu čitatelju, da, če tudi naša čitalnica par let sem nima pokazati nikake zunanje delavnosti, vendar nismo v Šentvidu tudi sedaj ne brez poštene zabave in da še vedno napredujemo, kakor upamo, po poti prosvete in naobraženosti. V pre-

teklem predpustnem času imeli smo dve veselici v naši lepi društveni hiši. Eno priredilo je prostovoljno gasilno društvo, dne 21. jan.; drugo napravili so nam naši pomočniki katoliškega rokodelskega društva, dne 2. februarja; oboji, se ve da, po hvalevrednem prizadevanju gosp. Antona Belca, ki je obema društvoma vodnik in podpora. Pri obeh veselicah je bila udeležitev obilna, vzlasti je bila pri prvi naša prostorna društvena dvorana natlačeno polna. Poštenega razvedrila se mnogobrojnemu občinstvu obakrat ni manjkalo. Že ko bi ne bilo drugega, tako sem slišal govoriti odlične prisotne osebe, kakor veleč. gospoda doktorja J. Janežiča in preč. gosp. dež. poslanca Ignacija Žitnika tako poučnih kakor kratkočasnih vedrilnih govorov in domačega pevskega zbora vbranega čistega petja, sicer navadnih, a vedno nam mило-zvonečih narodnih pesmi, katere bi bilo zbrano občinstvo opetovano rado poslušalo, bilo bi vredno vdeležiti se veselice. A radovali smo se tudi in ob enem občudovali gledališko spretnost naših mladenčev in deklic pri igri: „Brati ne zna“ in g. Kržičevi veseloigri „Skrivni zaklad“. Pri ti priliki ne morem, da pohvalno ne omenim g. mladenčca Valentina Komana iz Vižmarij, katerega želimo še večkrat slišati zaradi njemu prirojene sposobnosti za oder in prijetnega glasu pri petju in deklamovanju. Sklep obema veselicama bila je prosta zabava, ki je provzročila mnogo smeha in veselega iznenadenja. Mislim, da za letošnji kratki predpustni čas za naš kraj zadosti zabave.

(Tatvina.) V Podgori pri Gorici odnesli so tatovi Janezu Skočirju sladkorja, kave, sira, smodk, zabele itd. v vrednosti 60 gld.

(Iz Višnje gore.) Pri nas nestrpni pričakujemo nove železnice, dasi ne vemo, ali nam prinese več dobička ali več škode. Vsi pa priznavajo, da je treba marsikaj pripraviti, da bomo zamogli tuje goste sprejemati dostojno. Danes omenim le ene reči, katera je za naše mesto velikega pomena — potrebujemo kmalu beneficijata. Dolgo let je že prazna ta služba, do sedaj smo za silo izhajali, ker nam je farna duhovščina šla na roko, a za naprej ne moremo zavoljo starosti g. župnika ničesar več pričakovati od fare, zato mora biti skrb našega župana, da nam preskrbi kmalu novega beneficijata, da bomo imeli vsaj službo božjo, kadar pride železnica in ž njo tuji. Da ima ta zadeva tudi svoje težave, je verjetno, ali na te se ni dosti ozirati. Držati se nam je ustanovnega pisma in nikdo nam ne more ugovarjati. To pismo pa iz l. 1779, shranjeno v mestnem arhivu govori o službi božji za mesto tako le: „... und zwar an Werktagen zwischen 9 und 10 Uhr, an Sonn- und gebotenen Feiertagen aber wenn in besagter St. Anna. Kirche die sonst von der Pfarrgeistlichkeit gewöhnliche Andacht nicht gehalten werden sollte, zwischen 10. und 11. Uhren. Doch allemal nachdem erst bei der Pfarrkirche die Predigt schon zu Ende ist.“ — Tako govori ustanovno pismo in tega se mi držimo, to je tudi za meščane spodobno in za tuje ugodno. Želimo le, da naš župan pokaže kmalu svojo znano odločnost.

(Vredništvo „Rim. Kat.“) je premeščeno s 1. marcem iz češkega semenišča na Travník št. 13, I. nadstropje, v stanovanje akademiskega slikarja g. Gosarja.

(Utopljenec.) Zadnji teden v februarju so potegnili v Ribčah (fare moravske) iz Save truplo utopljenca, ki je bil doma tam od Blok.

(Na Goriškem) razveseljujejo nas prav pomladansko-gorki dnevi. Dne 1. marca kazal je toplomer v sobi pri odprtem oknu 13,5° R., koledar pa še tri tedne zime.

(Nadaljevalna obrtna šola v Št. Vidu nad Ljubljano.) Poroča se nam: Z novim letom pričela se je pri nas nadaljevalna obrtna šola. Vrhovi štiri-razredne ljudske šole, v kateri delujejo zares marljivo štiri učiteljske moči, imamo zdaj še nadaljevalno obrtno šolo; šola je za naš kraj potrebna, katere smo veseli vsi, vzlasti še obrtniki in rokodelci, kajti po tej šoli odprla se je obilni obrtniki in rokodelstvu našega kraja pot v boljšo bodočnost. Že veliko let smo pričakovali — nekateri razumnejši željno — te šole. Da so se letos izpolnile te želje, zahvaliti se je v prvi vrsti našemu g. učitelju Albertu Siču, ki je, sam ves vnet za tako poučevanje, storil marsikatero stopinjo v dosego oživotvorenja te šole. V isti šoli poučujeta dva domača gg. učitelja, g. Albert Sič in g. Jaklič v nedeljo dopoldne 4 ure in v torek zvečer 2 uri. Krščanskemu nauku je odmerjena ena ura na teden. To šolo obiskuje 127 učencev v dveh tečajih (pri-

pravljavni in 1. tečaj), katerima se pridruži prihodnje leto še tretji. Kakor se vidi iz števila šolo obiskujočih učencev, je sedaj naša ena izmed prvih nadaljevalnih obrtnih šol na Kranjskem.

(Agitazione dei preti slavi.) Te dneve je prinesel tržaški framazonski list „L' Indipendente“ senzacijo vest, da je namreč neki veroučitelj na ljudski šoli v Trstu obdaril neko pridno deklico — slovenskim oficijem! Ta nestrpneš gotovo ni vprašal, kakošne narodnosti je bila ta deklica, njemu je le do tega, da konstatuje profanacijo italijanske ljudske šole, ki jo je storil slovenski veroučitelj s tem darilom. V tej zadevi kliče na pomoč tudi mestno šolsko komisijo, od katere zahteva strogo postopanje proti takošnim agitatorjem. O ti ubožec ti, kje pa je tvoja liberalnost in troje resnicoljubje?

(Profanacija postnega časa.) Dne 1. t. m. priredila je „Beneficenza italiana“ v Trstu veliki maskirani ples v jednom tržaškem gledališču. Da so to priložnost uporabili tržaški krivonosi in framazoni, ni potrebno pisati, kajti gledališče je bilo prenapolnjeno, ker je šlo za podporo — prekoluzkih podanikov, ki gotovo ne delajo v Trstu nikake koristi ne mestu in ne državi, marveč prej ko prej le preglavice državnim oblastnikom, ki so gotovo poklicane tudi za to, da bi morale paziti, da se v katoliškem Trstu — ne dozvoli v postu vsaj maskiranega plesa ne.

(Tržaška javna skladišča) preido s 1. aprilom v državno last, ako temu državna zbornica pritrdi, kajti tržaški mestni svet in trgovinska zbornica sta že glasovala za načrt pogodbe, katero jima je doposlal trgovinski minister v pretres predno je isto predložil državnemu zboru. V načrtu ni izraženo, da država sprejme tudi deficit skladišč, ki sedaj znaša 470.000 gld., ampak le upanje, da v slučaju dobička država s polovico tega pomore mestu pokrivati primanjkljaj, katerega so priskrbeli vsled svojega slabega gospodarstva — z izposojenimi denarji. — Načrt pogodbe je bil sprejet jednoglasno tudi v mestnem zboru, čeprav se je znani Raskovič potezal za to, da bi se zadeva odložila, da se potem zamore boljše zagotoviti službe pri teh skladiščih dosedanjem uradnikom in delavcem, kateri so mastno plačani in za katere se on boji, da jih država ne pomete, kjer so večinoma le kreature sedanjega magistrata — dobre sluge boljšega gospodarja, ki prepovedujejo Slovincem — mejsebojno slovenski govoriti. — Ako se torej uresniči, da se skladišča poddržavi, todaj je upati, da država odpravi gotovo vse anomalije, ki so se dosedaj pokazale pri teh skladiščih.

(Mons. Aud. Šterk.) Novoimenovanega škofa krškega so vsi dobri katoličanje veseli. Hrvatje se radujejo, da dobe v njem svojega rojaka, ki ljubi svoj hrvaški jezik in ki se zaveda svoje narodnosti, Italijani pa vidijo v njem moža, ki je poln krščanske ljubezni in tudi njim v vseh obzirih pravičen. Dobri Lahji so ga spoštovali i v Trstu, i preje, koder je bil. — Posebno hvalijo njegovo vnemo za čast žalostne Matere Božje, kateri v čast je ustanovil lepo bratovščino v cerkvi sv. Justa in katero je proslavljal kot župnik s tridnevnicami ali devetdnevnicami in o kateri je tolikrat oznanjeval Božjo besedo. „L' Riecreazione“ ga imenuje apostelina žalostne Matere Božje. — Mons. Šterk je sicer že 66 let star, toda še izvenredno krepak in nadejati se smemo, da bede dolgo pastiroval svojim ovčicam.

(† Dr. Jos. Lepkovski,) prof. sor. arheologije na krakovskem vseučilišču je umrl dne 28. februarja v Krakovem. Njegova skrb za poljske starine za umetnost in njeno zgodovino, mu je pridobila priznanje in hvaležnost vseh rojakov. Njegovo najimenitnejše slovstveno delo je „Sztuka“ (Umetnost.) Rajni je bil v 68. letu.

(C. kr. mestni šolski svet) je ukrenil, da se na jednorazrednici na Barju zaradi škrlatice, katera se je med šolskimi otroci v zadnjem času pokazala, šolski pouk za čas bolezni ustavi.

Iz Brna, 24. februarja. „Katoliško-politično društvo“ za vel. - meziški okraj je sklicalo javen shod v Hutisku. K shodu so prišli i nepovabljeni radikalci iz Rožnova z županom Holubom na čelu. Beseda „katolišk“ jim je se vé strašno zoperna in prizadevali so si po „svoji navadi“, shod pokaziti. Začeli so torej vpiti, kričati in razgrajati. S tem so se vé pokazali svoje rodoljubje. Toda bolje bi bilo, ako bi se brigali manj za stvar, ki jih prav nič ne zadevajo, in bolj za svoje domače razmere, kajti Rožnov je — nemšk, torej dela dovolj. A ravno

tisti razgrajalci so po leti, ko pride tie v toplice mnogo Nemcev in židov, pravi pravcati Nemci, tako da ne slišiš češke besede in nobeden takrat sploh češkega ne zna! — Svetozar Hurban Vajauský je že na prostem. Dne 17. t. m. je preteklo leto, koje je moral preživeti v segedinski jetnišnici, kamor ga je bila obsodila mažarska „pravičnost“ zato, ker ni mogel prikriti svoje nevolje, ko so ga podili iz pokopališča, od odkritja spomenika na grobu lastnega očeta. Pri tej priliki bilježim nov dokaz mažarske maščevalnosti. Prodano je bilo jedno posestvo grofa Andrássy-ja. Kupil ga je neki srdit Mažar, ki je takoj odpustil logarja, Čeha Hukáčka. Isti ima za ženo hčer Samo Tomašika, skladatelja znane pesmi „Hej Slované“. — Pri sklepu deželnega zbora moravskega se je rešila prošnja za ustanovljenje višje deželne realke v Novem Mestu s poučevalnim češkim jezikom. Poslanec dr. Freudl je izjavil v imenu levece, da bodo glasovali za njo ter ob jednom izrazil željo, naj bi se svojedobno tako hitro rešila tudi prošnja za nemško realko v Svitav. Gosp. Fandrlík, kot poslanec za novomeški okraj, se je za tem zahvalil vsem klubom in omenil, naj se vede večina vselej tako ozir teženj češkega naroda na Moravskem, kar bode najbolj vplivalo na mir v deželi in blagostanje dežele.

(Katoliško vseučilišče na Moravskem.) Na Moravskem so sprožili misel, da bi se ondi osnovalo katoliško vseučilišče. Ta misel ima mnogo zagovornikov, a vendar niso vsi zadovoljni. Da nitako vseučilišče potrebno, tega sicer nihče ne zanikava, a čujejo se glasovi, da se potrebna svota ne more nabrati, ker ne more naša duhovščina zložiti več kot 20.000 gld. in ker se je treba ozirati na praško vseučilišče, ki bi postalo vsled tega skoraj popolnoma brezversko. Sklep ugovor se torej glasi: rešimo, kar se še rešiti da. Kar zadeva te ugovore, so prazni. Prazen je ugovor, da ne more moravska duhovščina prispeti z večjo svoto kot 20.000 gld. Dotični nasprotniki niso premislili, kako so moravsko duhovščino s svojo trditvijo razžalili. Kdo je nabral tisoče in tisoče za sv. Hostýn in Velehrad? In sedaj, ko se gre za tako važno stvar, bodo li duhovniki v svoji požrtvovalnosti odjenjali? In dalje: ljudstvo na Moravskem je mnogo bolje versko, za svojimi pastirji ne bode zaostalo, tega se ni bati! Prazen je tudi ugovor, da bode postalo praško vseučilišče brezversko in protikatoliško. Da ne morejo vseučiliščniki bolj brezverski postati, kot so, priča njihov vlaški shod v Přerovu, in tu naj bi roke križem držali? Sploh pa naj skrbijo na Češkem, da se to ne zgodi. Naši poslanci sami za vseučilišče na Moravskem delujejo, in to je tudi velika pomoč. Katoliško vseučilišče je mogoče ustanoviti, denar se bode gotovo s požrtvovalnostjo dobil. Požrtvovalni bodo duhovniki, požrtvovalni bodo plemenitaši in veleposestniki, požrtvovalni bodo i verniki. Sicer pa naj objavim, da je obljubil dati 100 gld. notar Valter, 200 gld. župnik Macháček na Češkem in več moravskih duhovnikov po 100 gld. „Verba movent — exempla trahunt“ — prihodnjost bode pokazala. Spodobi se, da tukaj omenim tudi mnenje lista „Naše doba“, glasilo dr. Masaryka in Kajzla: „Morda se bode katoliško vseučilišče na Moravskem ustanovilo preje, kot ono na Solnograškem.“ Na drugem mestu: „Katoliško gibanje na Češkem in Moravskem se vedno bolj čuti. Dokaz tega je kolegij Arnošta iz Pardubic, ki bode tudi na profesorje vplival.“ Zato naj velja geslo: Katoliško vseučilišče na Moravskem ali vsaj Cirilo - Metodov kolegij v Pragi! Stvar ne sme zaspati!

(Semnji po Slovenskem od 5. do 10. marca.) Na Kranjskem: 5. marca na Uncu za blago in za živino, v Rakitni; 7. marca v Zalogu, v Št. Petru na Notranjskem; 8. marca v Sodražici; 9. marca na Brezovici; 10. na Raki in v Smuku, žužember. okraju. — Na Stajerskem: 5. marca v Lembergu; 6. marca v Št. Petru; 10. marca v Kapeli, na Sv. Gori pri Podsredi, v Dolu, v Kostrivnici, v Spodnji Polskavi in v Št. Juriju pod Tabrom. — Na Koroškem: 5. marca v Spod. Dravbergu, v Pliberku in v Špitalu; 7. marca v Afriči. — Na Primorskem: 9. marca v Kobaridu; 10. marca v Aidovščini.

Društva.

(Vabilo) na I. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva v četrtek dne 8. marca t. l. v gostilni pri Loydu na Sv. Petra cesti v Ljubljani. Vspored: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Letno poročilo tajnikovo. 3. Letno poročilo bla-

gajnikovo. 4. Volitev dveh pregledovalcev. 5. Volitev dveh odbornikov. 6. Imenovanje častnih članov. 7. Raznosterosti. Letno poročilo izide prihodnji teden. Častiti člani ljubljanski naj blagovolijo društvenino plačevati pri društvenem blagajniku g. Sokliču, klobučarju pod Trančo. ODBOR.

Narodno gospodarstvo.

Davki.

(Poročilo poslanca V. Pfeiferja v deželni zboru.)

(Dalje.)

Iz teh izkazov se vidi, da razne blagajnice zahtevajo vedno novih žrtev, katere bi se lahko prenašale, ko bi blagostanje naše dežele rastlo, ali vsaj ne pešalo.

Povdarjalo se je v tej visoki deželni zbornici, da pada cena kmetiskim pridelkom, da se skrčuje število živine v radovljiškem okraju, da se sušé viri dohodkov v vinorodnih pokrajinah vsled uničenja vinogradov po trtni uši.

Nehoté vriva se spomin preteklosti — kakor so se spominjali Izraelci svojih loncev mesa, spominja se marsikateri davkoplačevalec nekdanj polnih hlevov živine, polnih sodov vina sedaj, ko kmet redkokrat ali skoraj nikoli ne vidi mesa v svojem piskru (kozici), ko še kozice nima, in ko plesnejo in razpadajo sodi.

Sicer je dežela kranjska po velikem trudu leta 1882 se otresla zemljiškega davka vsaj nekoliko — nastale so pa druge davščine tako, da kar je ostalo v enem žepu, se je vzelo iz drugega žepa.

Ako se pomisli, da imajo davkoplačevalci le en žep in še ta je navadno prazen, potem je opravičeno, če se zahteva, da se ozir jemlje na davčno načelo, po katerem v poštev pride plačilna zmožnost davkoplačevalcev ter se odrajujejo razne davščine od dohodkov, ne pa od glavnice, t. j. od substance imetka.

Ako n. pr. kmetič pripelje iz redkega svojega gozda par voz drv, ali obrtnik zadnji rep živine na trg in s tem skupilom pokrije razne davčine in nakupi potrebe vsakdanjega življenja, je tako ravnanje proti pravilom narodnega gospodarstva, ker se je uničil en del njegovega kapitala, ne da bi se na domestil.

Pri zemlj. davku, ki je postavno določen na dobo 15 let, se svota znatno ne spreminja, v večji meri vtegne se pa to zgoditi pri dohodninskem in pridobitnem davku, če se nekateri pregoreči davčni nadzorniki ne ozirajo na gospodarski propad jim izročenega okraja — davčni vijak pretrdno nategujejo, kakor se je to pred 2 letoma v tej visoki zbornici dokazalo za nekatere dolenske pokrajine.

Ko se je l. 1882 zemlj. davek za našo deželo zmanjšal od okroglih 600.000 glid.

Znašal je pridobni davek	122.000 glid.
dohodninski davek	301.000 "
potem je znašal l. 1887 prid. davek	142.000 "
" " " " doh. davek	310.000 "
" " " " 1888 prid. "	139.000 "
" " " " doh. "	332.000 "
" " " " 1889 prid. "	142.000 "
" " " " doh. "	358.000 "
" " " " 1890 prid. "	145.000 "
" " " " doh. "	394.000 "
" " " " 1891 prid. "	145.000 "
" " " " doh. "	418.000 "
" " " " 1892 prid. "	148.000 "
" " " " doh. "	370.000 "

Tu treba opomniti, da to naraščanje osebnega davka provzročili so med drugimi industrijalno društvo v Ljubljani, priklade dohodninskega davka južne in drž. železnice, deloma rušokopi v idrijskem in litijem okraju. (Konec sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 3. marca. Ministri Plener, Wurmbrand in Falkenhayn odpotovali so v Budimpešto k juternjemu skupnemu ministerskemu svetu.

Trst, 3. marca. Lloydova parnika „Elektra“ in „Orion“ sta po noči se zadela pri otoku Porer blizu Polja. Parnik „Elektra“ je hudo poškodovan, Orion pa malo. Več parnikov je odšlo na pomoč. Od moštva Elektra so 3 ranjeni, 1 pa mrtev.

Budimpešta, 2. marca. Nad tisoč vseučilišnikov je demonstrovalo pred hišo Apponyi-jevo in vredništvom „Pesti Naplo“, kjer so list zažgali. Šli so potem pred liberalni klub in aklamovali predsednika Pod-

manitzkega in pravosodnega ministra Szilagyija. Poslednji je rekel, da se bode vzlic vsemu nasprotovanju hrabro boril za cerkvene reforme. (?)

Turin, 2. marca. Po noči je začelo goriti v tukajšnji tovarni za orožje. Glavno skladišče je popolnoma razrušeno. Še vedno gori, upajo pa še ogenj omejiti.

Berolin, 2. marca. Današnji „Armeeverordnungsblatt“ objavlja sklenjeno pogodbo z Nemčijo, po kateri smejo nemški vojaški zdravniki preiskovati v Nemčiji bivajoče avstrijske dopustnike, avstrijski vojaški zdravniki pa nemške v Avstriji bivajoče.

London, 2. marca. Gladstone je izročil kraljici svojo ostavko.

London, 3. marca. (Reuterjevo poročilo). Vsprejela se je Gladstonova ostavka. Gladstone je priporočal Roseberyja za naslednika, ki je izjavil, da sprejme.

Tovarna za svilen blago G. Henneberg

(e. in kr. dvorni založnik) v Curihu (Zürich) razpošilja **navrnost zasebnikom, črno, belo in barvasto** svilen blago od 45 kr. do glid. 11-65 meter. — gladko, progasto, karirano, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, desinov itd.) vozine in carine prosto. Vzorec obratno. — Pisma veljajo 10 kr. in poštna karta 5 kr. v Švicu. 9 (1 19-4)

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ prejeli smo nadalje od p. n. domoljubne gospode nastopne darove:

Star vojak	glid. 10-—
Matija Kadunc, farni upravitelj na Preloki, polletni donesek za 1894	4 20
Čisti dobiček od sv. Gregorja št. 1	1 50
Dr. Martin Matek, profesor bogoslovja v Mariboru, mesečnina za jan.	5-—
Josip Zidanšek, profesor bogoslovja v Mariboru, mesečnina za jan.	5-—
Ljubljanski profesorji bogoslovja ob pogrebu kanonika in profesorja dr. Janeza Semena namesto venca 50 kron	25-—
Anton Kržič, profesor na c. kr. pripravništvu v Ljubljani, mesečnina za februar	5-—
Dr. Ivan Svetina, profesor na c. kr. višji gimnaziji v Ljubljani, mesečnina za oktober, november, december 1893	15-—
Alojzij Rudolf, kapelan v Trnovem pri Ilirski Bistrici, mesečnina za jan. in februar	3-—
Neimenovan 2 kroni	1-—
Ob srečni poravnavi zamotane zadeve 2 kroni	1-—
Hvaležen učenec 1 krono mesto cvetke na grob profesorju dr. Janezu Semenu	—50
Anton Zupančič, profesor bogoslovja v Ljubljani, mesečnina za jan., februar in marec	15-—
Francišek Marinič, župnik v Kojskem na Primorskem, za prvo polovico leta 1894	6-—
Josip Rebek, ključarski mojster v Ljubljani, za 10 mesecev (od oktobra 1893 do julija 1894) 10 kron	5-—
Janez Brence, župnik pri sv. Gregorju, nabral na godovanju g. Z.	1 50
Čisti dohodek od sv. Gregorja št. 2	1-—
Josip Klemenčič, c. kr. profesor na pripravništvu v pokoju v Ljubljani, mesečnina za januar in febr. 1894	10-—
Frančiška Planinšek, posestnica v Ptuj, povodom smrti svojega ljubljenskega soproga	5-—
O. Konrad Stazinsky, minorit v Ptuj, povodom smrti njegovega prijatelja in dobrotnika	2-—

Mili Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnogo posnemalcev!

V Ljubljani, dne 24. februarja 1894.

Josip Šiška,

tajnik „izvršajočega odseka“.

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski tajnik v Ljubljani.

Umrli so:

2. marca. Ana Wiesmajer, gostilničarjeva žena, 36 let, Rožne ulice 15, jetika. — Karol Cerar, šolskega sluga sin, 2 1/2 leta, Ana Cerar, hči, 4 leta, Strelške ulice 11, davica. — Jera Ziegler, cerkvenikova žena, 68 let, Marija Terezije cesta 18, otrpnenje pljuč.

V bolnišnici:

27. februarja. Ana Kovačič, gostija, 72 let; pljučnica. 28. februarja. Andrej Navoda, tesar, 24 let; legar.

Tuji.

1. marca.

Pri **Martu**: Rzepa, Signer, Müller, Neumann, Hortnik, Hamer, Brauner, Hausner, Witt in Mandl z Dunaja. — Wurm iz Prage. — Šutej z Studenca. — Schmetz iz Kostrivnice. — Bresadola iz Inomosta. — Heyne, c. k. profesor iz Gradca. — Pleyer iz Trsta. — Hönigmann iz Kočevja. — Dr. Dreo iz Celja. — Hribar z Jesenic. — Volčič iz Rudolfovega. — Andrej Jelinek iz Brna.

Pri **Slonu**: Köppmeyer, Watzler, Gombrich, Kemberger, in Diamant z Dunaja. — Pufitsch z Beljaka. — Basch iz Pariza. — Schiesl iz Monakova. — Wremsak, Kronavetvogl, Dereani, Terpine in Sandri vsi iz Kamnika. — Engelhofer iz Gradca. — Vičič, Dekleva in Ditrich iz Postojne. — Treven, župnik, Valentin in Jožef Gasperšič, Hrovatin in Trobec iz Trsta. — Majdič iz Kranja. — Globočnik, notar iz Vel. Lašče. — Vidregar iz Št. Jurja.

Pri **bavarskem dvoru**: Dr. Franc Ferlič z Dunaja. — Vidmar iz Kranja. — Motaro iz Gemone. — Podboj z Dolenskega.

Pri **avstrijskem caru**: Jan Skumavac iz Gorij. — Kreun iz Kočevja. — Fr. Lepšina z Brega. — Vatovec iz Trsta.

Pri **Jaznem kotlovoru**: Burnik iz Kamnika. — Kühnel iz Kreibneca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiju			
7. u. jut.	741.4	-2.0	sl. vzh.	jasno	
2. u. pop.	740.4	9.4	sl. vzh.	"	0.00
9. u. zveč.	741.4	3.0	"	"	

Srednja temperatura 3-5 za 1-6 nad normalom

Tržne cene v Ljubljani

dne 28. februarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 50	Speh poven, kgr.	— 64
Rež,	5 80	Surovo maslo,	— 75
Ječmen,	6 —	Jajce, jedno	— 2
Oves,	6 60	Mleko, liter	— 10
Ajda,	7 50	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	5 50	Telečje	— 54
Koruza,	5 20	Svinjsko	— 60
Krompir,	1 96	Kostrunovo	— 40
Leča, hktl.	14 —	Piščanec	— 60
Grah,	14 —	Golob	— 20
Fižol,	8 —	Seno, 100 kgr.	3 20
Maslo, kgr.	— 96	Slama, 100	2 67
Mast,	— 68	Drva trda, 4 kub. m.	6 40
Speh svež,	— 58	" mehka, 4 " "	4 80

Slabo prebavljenje ima lahko slabe posledice, katere se lahko preprečijo z rabo premovane **želodone tinkture** lekarja Piccolija v Ljubljani. Stekl-nica velja 10 kr. 3 10-7

Zahvala.

124 (1)

Za mnogostransko izraženo sočutje med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega očeta, oziroma starega očeta in tasta, gospoda

Ivana Nep. Juvanec-a,

učitelja v pok.

izrekamo s tem svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebno pa velja naša zahvala preč. g. župniku Podboju za gniljivi, tolažilni govor ob grobu rankega, drugi preč. duhovščini za spremstvo, gospodom učiteljem za milo petje, šolskemu vodstvu za spremstvo s šolsko mladino, vsem mnogobrojnim udeležnikom spreveda, sploh vsakemu, ki je s kakim znakom ljubezni blazil nam prebitko izgubo.

Planina, dne 2. marca 1894.

Žalujoča rodbina.

104 3

Ivan Kregar,

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

v Ljubljani,

Poljanska cesta št. 8

poleg Alojzjevišča

dovoljuje si opozarjati veleč. duhovščino, cerkvena predstojništva in cerkvene dobrotnike na svojo dobro urejeno

pasarsko delalnico

zagotavljajoč, da bode vselej postregel le z dobrim trpežnim blagom, natančnim in zanesljivim delom po možno nizki ceni. Naročila izvrševal bode kot doslej po vposlanem vzorcu ali lastnem okusu in načrtu.

Priznalna pisanja so na razpolago.

Izvršeno blago pošilja skrbno zavito poštne prosto.

Dr. Jos. Vošnjak, načelnik. Ivan Rode. Vinko Ogorelec.

VABILO
na
2. občni zbor
„Vzajemno-podpornega društva“
v Ljubljani,
registrovane zadruge z omejenim jamstvom,
ki bode
v sredo dné 7. marca 1894 zvečer ob 7. uri
v dvorani katol. društva rokodelskih pomočnikov
v Poljskih ulicah šte. 10.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Odobrenje zapisnika prvega občnega zbora z dné 21. februarija 1893.
3. Volitev dveh overovateljev zapisnika za drugi občni zbor.
4. Poročilo uradnega vodje gosp. Jos. Prosenc-a o računskem zaključku za leto 1893.
5. Dopolnina volitev članov ravnateljstva.
6. Volitev 10 članov in 5 namestnikov v nadzornovalni svet.
7. Prememba prvil.
8. Slučajnosti.

76 6-6

Ljubljana, dné 31. januarja 1894.

Ravnateljstvo.

Opomba: Ker se občni zbor dné 21. februarija zaradi prepičle udeležbe ni mogel izvršiti, je vsled § 18. drugi občni zbor sklepčen brez ozira na število zastopanih članov. Voliti bode skupaj 9 članov in sicer 7 vsled izžrebanja (izžrebani člani ravnateljstva smejo zopet voljeni biti), enega člana vsled resignacije in jednega vsled smrti. Izžrebani so bili sledeči ravnateljski člani gg.: Andrej Zamejic, dr. Franc Papež, Franc Petrič, dr. Vinko Gregorič, Andrej Kalan, dr. Ivan Janežič in Franc Oblak.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,
urar, 620 26-12
na Dunajski cesti v Ljubljani,
priporoča svojo
zalogo vseh vrst
žepnih ur
v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu,
ravno tako tudi
nihalnih, stenskih
in budilnih ur
in le dobre do najfineše kakovosti po naj-
nižjih cenah.
Specijalitete in novosti žepnih nihalnih, stenskih in bu-
dilnih ur so vedno v zalogi.
Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Razglas.

119 3-2

V smislu § 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dné 5. avgusta 1887. leta, št. 22. dež. zak.) se javno naznauja da so

imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilno volitev v občinski svet

sestavljani in da se smejo od danes naprej 14 dnij tukaj pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovori bo razsojal občinski svet.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane.

dné 1. marcija 1894.

Solidne, zložne
močne in
čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja
prva kranjska tvornica
za upogneno pohištvo
samo iz napojenega ma-
sivnega lesa.

Jos. Verbič-a

v Bistri,
pošta Borovnica.
(230 52-45)

2215

Razpis.

120 3-1

Za Kranjsko se razpišejo sledeče

službe okrožnih zdravnikov

in sicer:

a) z letno plačo 800 gld. in 200 gld. priklade od zdrav-
stvenega zastopar:

1. v Črnomlju.
- b) z letno plačo 800 gld.:
 2. v Bohinjski Bistrici,
 3. v Kočevski Reki,
 4. v Kranjski Gori,
 5. v Senožečah,
- c) z letno plačo 700 gld.:
 6. v Metliki,
 - d) z letno plačo 600 gld.:
 7. v Logatcu,

Prosilci za jedno teh mest vložé naj svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani

do 28. marcija 1894. l.,

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomažeževano življenje, dosedanje službovanje, ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 28. februarija 1894.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlatarsko delalnico

v kateri izdeluje vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela natančno, vestno, po poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primernih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna razpela, pripravna za misijone, procesije, šole in zasebna stanovanja.

Naročila na križeva pota izvršuje prav ukusno in lično. 114 40-2

Pri zlatem drž.
jabolku.

J. Pserhofer

Zum goldenen
Reichsapfel.

lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Ze mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovanej pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštne prosto pošiljati: 1 zavoj kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj nego jeden zavoj se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izrecono J. Pserhoferja kri čistilne kroglice in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s franko pošiljati-
vijo 65 kr. — Trpotčev sok proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd., 1 stekl.
50 kr. — Ameriška maža za protin, 1 lonček 1 gld. 20 kr. — Prašek proti po-
tenju nog, škatljica 50 kr., s frankovao pošiljati 75 kr. — Balzam za gušo,
1 flakon 40 kr., s franko pošiljati 65 kr. — Zdravilna esenca (Praške kap-
ljice), proti sprljenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd., 1 stekl. 22 kr. — Angleški
čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr. — Fijakarski prašek, proti kašlju itd.,
1 škatlja 35 kr., s frankovau pošiljati 60 kr. — Tannochinin-pomada J. Pser-
hoferja, najboljšo sredstvo za pospeševanje las, 1 škatljica 2 gld. — Univerzalni
obliž prof. Steudela, sredstvo primerno ranam, oteklina itd., 1 lonček 50 kr., s
s frankovano pošiljati 75 kr. — Univerzalna čistilna sol A. W. Bulrich-a,
domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu-
in inozemske farmacevtske specijalitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na
zahtevanje točno in po ceni preskrbe.

Pošiljatve po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa
tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaz-
nici), je poština dosti nižja, nego pri pošiljativah s povzetjem.

Zgoraj imenovane specijalitete dobivajo se tudi 325 12-10

v Ljubljani pri G. Piccoli-ju.

Štev. 3994.

118 3-2

Ustanove za realce.

Pri podpisnem magistratu izpraznjeno je s pričetkom prvega semestra tekočega šolskega leta edno, od drugega semestra naprej pa drugo mesto cesar Franc Josipovih po občinskem svetu ljubljanskem osnovanih ustanov po 50 gld. na leto.

Do teh ustanov imajo pravico v ljubljansko mestno občino pristojni in ako bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem rojeni ubogi dijaki tukajšnje c. kr. višje realke.

Prošnje za te ustanove vložiti je s potrebnimi dokazili, t. j. s krstnim listom, domovnico, ubožnim listom in pa s šolskima spričevaloma zadnjih dveh semestrov vred do 20. marca letos pri šolskem vodstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dné 26. februarija 1893.

Tovarniško zalogo
šivalnih strojev
in
pristrojev
za vozarenje
ima
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Ceniki zastoj in franko.

Jožefa Cotman-a vdova
priporoča svoj 100 12-3
pleskarski obrt
na Bregu št. 6 v Ljubljani
ter sprejema vsakovrstna v ta obrt spadajoča dela
v mestu in na deželi po najnižji ceni.

Ana Rupnik,
izdelovalka umetnih cvetic
v Ljubljani sv. Petra cesta št. 13.
priporoča se prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu
v izdelovanje vsakovrstnih
šopkov za cerkve in altare,
vencev za bandera in razne
cerkvene slovesnosti
in sploh vseh v to stroko spadajočih izdelkov kakor
tudi popolne oprave za nove maše, po naj-
nižji ceni. 117 (4-1)

!Dobra, cena vina!
Prečistiti duhovščini in sl. občinstvu priporoča pod-
pisani svojo zalogo pristnega
dolenjskega, hrvaškega in istrskega
vina
po primerno nizkih cenah. — Na željo vpošlje tudi vzorce-
V obilno naročanje se priporoča
Ilen Jeglič,
trгоvec na Selu pri Breznici, p. Lesce (Gorenjsko).

4% zastavna pisma gališkega
zemljiško-kreditnega
društva. 90 10-4
Ti papirji so
najboljše vrste za nalaganje denarja.
Dajo:
Popolno davčno svobodo, svobodo fati-
ranja, sposobnost za kaveljo in pupilarno
varnost.
Gališko zemljiško kreditno društvo
obstoja od 1841. leta in je pridržana cesarju izvolitev
guvernerja, ki je vodi.
Na vsacih 100 gld. zastavnih pisem
pride hipotečna vrednost gld. 253.33.
Ta zastavna pisma so torej najboljša za
nalaganje kapitala.
Izplačevanje kuponov in izžrebanih papirjev vrši
se pri nas brez provizije in stroškov.
J. C. Mayer, menjalnica
v Ljubljani.

Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek za pr. duhovščino
„pri rudečem križu“
VILJEMA SKARDA
IV., Waltergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28
623 52-2
priporoča za poletje 1894:

**Civilno in duhovniško ter redovniško obleko
za duhovnike**

kot: havelock, vrhne suknje, duhovniške
suknje, ovratnike itd.

Liturgično opravo
natančno po cerkvenih predpisih izvršeno:
birete, kolarje, naprsnice, vsakovrstne duhovniške čepice.

Paramente
preskrbuje po najnižji ceni.

Izvršuje vse iz najboljšega, trpežnega blaga, natančno izdelano.
Naročila izvršujejo se točno; neugajajoče vzame se nazaj.
Plačuje se tudi na obroke.
Blago po meri je na razpolago.
Pri naročilih cenikov in vzorcev, kateri se franko razpošiljajo, naj se zaželeno
natančno označi. Naročila za semenišča izvršujejo se natančno po prednostni ceni

Dunajska borza.

Dne 3. marca.		Dne 2. marca.		4% srečke dunajske parobrodne družbe	
Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 50 kr.	Ogerska zlata renta 4%	118 gld. 30 kr.	Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	144 gld. — kr
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 „ 30 „	Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 „ 35 „	Rudolfove srečke, 10 gld.	18 „ 75
Zlata renta 4%, davka prosta	120 „ 15 „	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 „ — „	Salmove srečke, 40 gld.	24 „ 25
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	98 „ — „	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	159 „ 50 „	Waldsteinove srečke, 20 gld.	72 „ 50
Akcie avstro-ogerske banke, 600 gld.	1036 „ — „	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196 „ 50 „	Ljubljanske srečke	48 „ 50
Kreditne akcije, 160 gld.	369 „ 25 „	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 50 „	Akcie anglo-avstrijske banke, 200 gld.	24 „ 75
London, 10 funtov strl.	124 „ 80 „	4% kranjsko deželno posojilo	97 „ 60 „	Akcie Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v	157 „ —
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 90 1/2	Kreditne srečke, 100 gld.	197 „ — „	Akcie južne železnice, 200 gld. sr.	2940 „ —
Cesarski cekini	5 „ 88 „	St. Genois srečke 40 gld	70 „ 50	Papirnih rubeljev 100	107 „ 50
Nemških mark 100	61 „ — „				124 „ 62 1/2

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobika.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrota pri popolni varnosti
naloženih glavnic.